
МЕДИА МОНИТОРИНГ

24 октомври 2016 г.

Източник: МОСВ

Заглавие: Нов инвазивен чужд вид – наречен Шипобузест рак, е открит у нас от учени от БАН

Линк: <http://www.moew.government.bg/?show=news&nid=4881>

Текст: Шипобузест рак, черно дънно сомче и китайски поспаланко – тези интересни и симпатично звучащи названия всъщност са имената в превод на български на три инвазивни чужди вида, открити на територията на България от учени от Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания към Българската академия на науките (ИБЕИ – БАН).

Проучванията, анализите и всички останали дейности, свързани с превенцията и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивните чужди видове в страната ни се извършват по проект, финансиран по програма BG03 „Биологично разнообразие и екосистеми“ на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009 – 2014 г.

Американският шипобузест рак (Spiny-cheek crayfish, лат. *Orconectes limosus*) е абсолютно нов вид за България, затова и името му на български все още не е официално, но буквалният превод е шипобузест рак, уточнява Теодора Тричкова от ИБЕИ – БАН, която е ръководител на проекта.

Мястото, откъдето е навлязъл на територията на страната ни е ясно – от Централна Европа и Сърбия през река Дунав. Иначе видът произлиза от Северна Америка. За територията на Европа това е високорисков инвазивен вид и е един от петте вида прави раци, включени в списъка на Европейския регламент за инвазивните чужди видове, приет от Европейския парламент през юли 2016 г.

Тревожното при този вид е, че е преносител на опасно заболяване по местните европейски видове прави раци, т. нар. „рача чума“, която всъщност представлява гъбична зараза. Американският „гостенин“ носи спори на заразата, но има изграден имунитет към нея и за него тя не представлява опасност. Българските раци обаче не познават тази зараза и за тях тя е пагубна, обяснява Тричкова. А и трите вида прави раци – езерния, речния и поточния, населяващи територията на страната ни, са застрашени видове. Ето защо локализирането, а в последствие и предприемането на мерки за контрол на разпространението на инвазивния вид рак, са изключително важни.

Предполага се, че „заселването“ на шипобузестия рак тук е станало най-много преди една или две години. За първи път е намерен при стартирането на проекта в средата на миналата 2015 г. в река Тополовец близо до Видин, по-късно и в още два притока на р. Дунав. Опасността идва от способността на този рак да образува многочислени популации и да се разпространява бързо нагоре по течението на реките.

Ето защо в момента учените от БАН, съвместно с Министерството на околната среда и водите, подготвят мерки, с които ще се спре разпространението навътре в страната.

В рамките на проучванията по проекта експертите установяват нови находища на още два инвазивни чужди вида.

Черното дънно сомче (Black bullhead, лат. *Ameiurus melas*) произлиза от Централна и Северна Америка. Намерен е за първи път на територията на резерват Сребърна през 2013 г., а наскоро учените от БАН са го открили и в няколко язовира в страната. Американското сомче става масово и измества всички други риби, защото няма естествени врагове в нашите географски ширини, обяснява Милчо Тодоров от ИБЕИ – БАН. Заради острите шипове около устата му и на гръбната перка, по-големите хищни риби и птиците не го ядат. Освен това нараства и се размножава по-бързо от местните видове риби, явява се конкурент по отношение на храната им и унищожават техния хайвер и така малко по малко ги измества и завладява техните местообитания.

Нови находища и на друг инвазивен чужд вид със симпатичното име китайски поспаланко или ротан (Chinese/ Amur sleeper, лат. *Percocottus glenii*) са открити в езера, канали и блата около р. Дунав в рамките на проучванията по проекта. За първи път видът е установен на територията на България още през 2005 г. в р. Дунав, но сега експертите са го открили и във вътрешни водоеми. Дребната рибка също е известна със своята устойчивост и способността си да превзема нови територии, като конкурира и измества някои видове от местната фауна.

Основните пътища на разпространение на инвазивните чужди видове са свързани с човешката дейност, обясняват учените от ИБЕИ – БАН. Уточняват, че водните видове навлизат по р. Дунав, но хората, най-често несъзнателно, ги пренасят във вътрешните водоеми. Дават пример със зарибяванията в язовирите, дадени под аренда, където често арендаторите решават да внесат някой вид за атракция. Акваристите също внасят инвазивни чужди видове, които, отглеждани в аквариум не представляват заплаха. Но често хората, които ги отглеждат водени от милосърдие решават да ги пуснат в някой водоем и така не разбират, че създават сериозен проблем за местните видове и екосистемите като цяло.

Освен мерките за ограничаването на разпространението на инвазивните чужди видове на територията на страната ни, в рамките на проекта предстои учените от Института да изработят атлас за инвазивните чужди видове от европейско значение, който ще е предназначен за работещите в отговорните институции като например Регионалните инспекции по околната среда и водите, Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури и Басейновите дирекции. С помощта на атласа експертите ще могат да разпознават тези чужди видове и да вземат необходимите мерки.

Инвазивният чужд вид е пренесен от друг физикогеографски район и след навлизането, размножаването и разпространението си в новите територии, може да причини вреди на биологичното разнообразие, функционирането на екосистемите, икономиката, и човешкото здраве. Преносът се осъществява главно чрез дейностите на човека (търговия, транспорт, селско стопанство, аквакултури и др.). Инвазивните видове растат и се размножават много бързо, предизвиквайки големи нарушения в естествения баланс на природните екосистеми.

Проект BG03.01-09 „Мрежата за инвазивни чужди видове в Югоизточна Европа – средство в подкрепа на управлението на чужди видове в България” (ESENIA-TOOLS, www.esenias.org) се изпълнява от Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания към Българската академия на науките (ИБЕИ – БАН), като водеща организация. В проекта участват още 10 организации – агенции по околна среда, университети и научни институти от България, Гърция, Исландия, Р. Македония, Румъния, Сърбия, Турция и Хърватска. Задачите на проекта включват: разработване на инструменти (методики, списъци с чужди видове, база данни, система за ранно оповестяване, оценка на риска, и др.), които да подпомогнат превенцията и управлението на инвазивните чужди видове в България и в Югоизточна Европа; развитие на сътрудничество между страните в рамките на Мрежата за инвазивни чужди видове в Югоизточна Европа (ESENIA), както и изграждане на сътрудничество с други подобни мрежи и организации като Европейската информационна мрежа за чуждите видове (EASIN), поддържана от Европейската комисия. Проектът се изпълнява в периода юли 2015 – април 2017 г. и е с бюджет 800 000 Евро.

Източник: agro.bg

Заглавие: МОСВ отпуска средства за защита на риби и птици в Шабленското и Дуранкулашкото езеро

Финансирането е в размер на 381 275 лв.

Линк: <http://agro.bg/news/article60684.html>

Текст: Министерството на околната среда и водите чрез Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) отпуска 381 275 лв. на община Шабла за купуване на самоходна машина. С нея ще се ограничи заблацияването в защитените местности Шабленско и Дуранкулашко езеро.

Спешните мерки се налагат заради инвазията на тръстика в езерата и замърсяването на водите с отпадъчна маса. С помощта на машината ще се извършва подводно косене и изкореняване на растителността, което ще подобри водообмена между двете езера. Това е важно условие за размножаването и развитието на местните обитатели – риби, птици, земноводни, влечуги и бозайници.

Спасителният проект се реализира по изрично настояване на министъра на околната среда и водите Ивелина Василева. „На изнесеното заседание на парламентарната комисия по околната среда и водите в Добрич на 25-27 септември 2016 г. поехме конкретни ангажименти да подпомогнем поддържането на Шабленското езеро в добро състояние. Ангажирах се максимално бързо да бъде разгледано искането на община Шабла за купуването на машина за рязане на тръстиката и поддържането на крайбрежната зона“, каза министър Василева. Тя допълни, че община Шабла е поела ангажимент в случай на необходимост да предоставя многофункционалната машина за поддържане и на други влажни зони.

Шабленското езеро е в списъка с влажните зони с международно значение от 1996 г. Тук живеят 29 вида риби от семейства „Шаранови“ и „Попчета“, като седем от тях са включени в Червената книга на Република България. Районът е единственото находище у нас на дългоопашато попче. Тук живеят 6 вида земноводни и влечуги. Комплексът има стратегическо значение за световно защитената червеногуша гъска, която зимува в него.

Интензивното земеделие и животновъдство във водосбора на езерата през 60-те, 70-те и 80-те години на миналия век обаче са увеличили многократно количеството амоний, фосфати и нитрати във водите. В резултат на протичащите процеси водните огледала обрастват с тръстика, а дъното се покрива с нарастващ слой тиня. Лиманните езера се заблацияват и има риск множество редки видове ще изчезнат от тукашните им хилядолетни местообитания, затова предприетите възстановителни мерки имат спасителен характер. Те са предписани и в плановете за управление на защитените местности.

Източник: 24chasa.bg

Заглавие: РИОСВ откри замърсител на въздуха с нефтородукти

Линк: <https://www.24chasa.bg/region/article/5827831>

Текст: Русенска фабрика за нефтени продукти бе посочена от РИОСВ за замърсител на въздуха над дунавския град. При проверка на инсталацията на регенерация на отработени масла на „Лубрика“ ООД в петък екоекспертите установили, че в периода от 22 до 23 часа на 20 октомври е била извършена промяна в технологичния режим на работа на инсталацията чрез вакуум-дестилационна

колона № 1, документирана в технологичния дневник на съоръжението. Неспазването на технологичния режим станало причина за залпово изпускане на отпадъчни газове в атмосферата над Русе с характерната за производството миризма. Метрологичните условия – североизточен вятър със скорост 2 м/сек са улеснили разпространението на газовете в източните части на града за кратък период от време. На „Лубрика“ ООД са дадени предписания в кратки срокове да представи в РИОСВ –Русе план-програма за въвеждане на автоматични устройства за управление на съоръжението. За констатациите срещу оператора ще бъдат предприети административно-наказателно мерки. Експертите на РИОСВ – Русе извършиха в петък контролни проверки по сигнали на граждани на три дружества, осъществяващи дейност в Източна промишлената зона на Русе. Контролът е по повод постъпилите между 23 и 0, 30 часа на 20 срещу 21 октомври, от източните и централните квартали на града, 15 сигнала за миризми на нефтопродукти. Проверки на технологичните режими са били осъществени на „Лубрика“ ООД, „Русе Кемикълс“ АД и „Монтюпе“ ЕООД. Трите дружества имат комплексни разрешителни. При проверката на площадката на „Русе Кемикълс“ АД било установено, че инсталацията не работи, а при проверка за аномални режими при работата и натоварването на съоръженията на „Монтюпе“ ЕООД не са установени нарушения. Трите станции за контрол на качеството на атмосферния въздух не са регистрирали превишения в нивата на следените показатели в т. ч. и отклонения от фоновите нива на метан и неметанови въглеводороди.

Източник: greentech.bg

Заглавие: Нови слънчеви панели изсмукват чиста питейна вода от въздуха

Линк: <https://greentech.bg/archives/68895>

Текст: Нов вид слънчев панел се тества в бедните на вода райони на Еквадор, Йордания и Мексико. Устройството, наречено „Източник“, изтегля влага от атмосферата, за да осигурява чиста питейна вода. Разработено от аризонската Zero Mass Water, системата използва слънчева енергия за производството на питейна вода. Количеството е като за четиричленно семейство или за цяла болница – в зависимост от това колко панела са свързани в една инсталация. Миналата година компанията привлече 7 милиона долара инвестиции, за да създаде серия от пилотни програми, с които да докаже колко лесен и икономически ефективен може да бъде достъпът до чиста вода. Основателят и главен изпълнителен директор на младата фирма – Коди Фрийзен – също така е и доцент в Школата по материалознание, транспорт и енергия при Държавния университет в Аризона. Zero Mass Water е втората новостартираща фирма, зародена от работата на Фрийзен в школата. Тя обещава надежден източник на достъпна питейна вода без нужда от допълнителна инфраструктура. Тъй като устройствата могат да бъдат използвани самостоятелно или в клъстери, то системата, захранвана от слънчева енергия, може да се разширява или свива, за да отговаря на нуждите от вода на потребителите.

Един единичен слънчев панел може да произвежда достатъчно чиста вода за четиричленно семейство. Устройството е лесно за използване, тъй като водата потича от кранчето на задната страна на модул върху всеки соларен панел.

„Източник“ работи чрез пасивно абсорбиране на влагата от въздуха с помощта на овляжняващ се материал. Соларният панел превръща слънчевата енергия в електричество, която се използва за захранване на процеса, който изкарва водата от влагоулавящия материал в резервоар за събиране.

След това водата се изпарява, за да се отстранят замърсителите. Накрая остава чиста, безопасна за пиене вода.

Много са местата по света, които биха имали нужда от подобен устойчив, самостоятелен пасивен източник на вода. ZMW планира да използва „Източник“ за осигуряване на прясна вода за сирийските бежанци в Йордания и за йордански семейства през 2017 г. Финансирането за тази цел идва от Фондация Клинтън, Duke Energy International и други инвеститори. Освен тези програми в помощ на кризисни райони компанията вижда приложението на системата и в светлината на многобройните проблеми със замърсени резервоари и водопреносни системи в села и градове в развити страни.

Източник: elektrotransportsf.com

Заглавие: Търг с тайно наддаване за продажба на скрап от черни метали и цветни метали
Столичен електротранспорт” ЕАД, на основание Наредба за реда за учредяване на търговски дружества и упражняване на правата на собственост на общината в търговските дружества и Решение на Съвета на директорите, взето с протокол № 556 по точка 1 / 13.10.2016г. обявява търг с тайно наддаване за продажба на скрап от черни метали и цветни метали

Линк:

http://www.elektrotransportsf.com/index.php?option=com_content&view=article&id=1678%3A2016-10-17-11-51-21&catid=35%3A2009-04-04-06-25-05&Itemid=18&lang=bg

Текст: Търгът ще се проведе на 31.10.2016 г. от 15:00 часа в сградата на Централно управление на “Столичен електротранспорт” ЕАД, находяща се в гр. София 1233, бул.”Княгиня Мария Луиза” № 193. Начална тръжна цена е както следва: За Обособена позиция 1– Продажба на скрап от стълбове: 7040,00 лв. (седем хиляди и четиридесет лева); За Обособена позиция 2 - Продажба на скрап от цветни метали: 6 063,03 лв. (шест хиляди шестдесет и три лева и три стотинки); За Обособена позиция 3 - Продажба на скрап от цветни метали от поделение "Трансенерго и РП": 54 423,28 лв. (петдесет и четири хиляди четиристотин двадесет и три лева и двадесет и осем стотинки); За Обособена позиция 4- Продажба на скрап от релси: 64 000,00 лв. (шестдесет и четири хиляди лева); За Обособена позиция 5–Продажба на скрап от бракувани трамвайни мотриси за нарязване: 6 713,24,80 лв. (шест хиляди седемстотин и тринадесет лева и двадесет и четири стотинки); За Обособена позиция 6– Продажба на скрап от бракувани тролейбуси за нарязване: 26 484,00 лв. (двадесет и шест хиляди седемстотин и осемдесет и четири лева); За Обособена позиция 7– Продажба на скрап от негодни NiCd акумулаторни батерии: 2 971,50 лв. (две хиляди деветстотин седемдесет и един лева и петдесет стотинки); За Обособена позиция 8– Продажба на скрап от негодни Pb (оловни) акумулаторни батерии: 2 721,60 лв. (две хиляди седемстотин двадесет и един лева и шестдесет стотинки); За Обособена позиция 9 –Продажба на скрап от неразглобени колектори:550 лв. (петстотин и петдесет лева).

Размерът на депозита за участие в търга е както следва Обособена позиция 1– Продажба на скрап от стълбове – 500,00 лв. (петстотин лева); Обособена позиция 2 - Продажба на скрап от цветни метали: 1 000,00 (хиляда лева); Обособена позиция 3 - Продажба на скрап от цветни метали от поделение "Трансенерго и РП": 800.00 лева (осемстотин лева); Обособена позиция 4 - Продажба на скрап от релси: 1200,00 лв. (хиляда и двеста лева); Обособена позиция 5–Продажба на скрап от бракувани трамвайни мотриси за нарязване: 600,00 лв. (шестстотин лева); Обособена позиция 6– Продажба на

скрап от бракувани тролейбуси за нарязване: 1200,00 (хиляда и двеста лева); Обособена позиция 7– Продажба на скрап от негодни NiCd акумулаторни батерии : 200,00 лв. (двеста лева); Обособена позиция 8–Продажба на скрап от негодни Pb (оловни) акумулаторни батерии: 200,00 лв. (двеста лева); Обособена позиция 9 –Продажба на скрап от неразглобени колектори: 200.00 лв. (деста лева); Депозита се внася по сметка на “Столичен електротранспорт” ЕАД “Общинска банка” АД, финансов център “Денкоглу”, разплащателна сметка IBAN: BG 37 SOMB 9130 10 10280202, BIC: SOMBBGSF или в касата на дружеството. находяща се в гр. София 1233, бул.”Княгиня Мария Луиза” № 193 или по банков път в “Общинска банка” АД, клон “Денкоглу”, разплащателна сметка IBAN: BG 37 SOMB 9130 10 10280202, BIC: SOMBBGSF.

Цена на тръжната документация е в размер на 100 /сто/ лв. без включен ДДС. Тръжната документацията може да се закупува до 16,00 ч. на 28.10.2016г., в сградата на Централно управление на “Столичен електротранспорт” ЕАД, находяща се в гр. София 1233, бул.”Княгиня Мария Луиза” № 193.

Краен срок за подаване на офертите за участие в търга: до 16,00 ч. на 28.10.2016г., включително. Офертите се подават в деловодството на сградата на Централно управление на “Столичен електротранспорт” ЕАД, находяща се в гр. София 1233, бул.”Княгиня Мария Луиза” № 193. Лице за контакти: Ивайло Узунув – тел. 02/833 41 01, факс 02 931 61 84.

Източник: news.bg

Заглавие: Германия одобри спорно споразумение за ядрени отпадъци

Линк: <https://news.bg/world/germaniya-odobri-sporno-sporazumenie-za-yadreni-otpadatsi.html>

Текст: Германия откри пътя на оператори на АЕЦ да платят 23,5 милиарда евро за управление на ядрените отпадъци, съобщава "Франс прес".

Критици на споразумението твърдят, че твърде лесно е позволено на фирмите да се отърват. Според проектозакон, одобрен от федералния кабинет, четирите фирми - Vattenfall, EON, RWE и EnBW, ще внесат парите в държавен фонд за временно и постоянно съхранение на ядрени отпадъци от 2022 година.

Германският канцлер Ангела Меркел обяви, че страната ще спре работата на всички атомни централи до 2022 година, което е в отговор на ядрената катастрофа в АЕЦ "Фукушима" в Япония през 2011 година.

Откакто канцлерът обяви решението, министри и енергийни компании продължават да спорят по отношение спирането на централите и разходите за съхраняването на отпадъците.

Освен 23,5-те милиарда евро за управление на отпадъците, компаниите ще останат финансово и правно отговорни за спирането и демонтажа на централите, както и ще подготвят всички останали ядрени отпадъци за постоянно складиране.

Останалите средства от заложените 40 милиарда евро те ще отделят за покриване на други разходи, свързани със спирането на централите.

Към този момент 8 централи работят в Германия.

EON ще допринесе 10 милиарда евро. Компанията приветства сделката.

Но Германия все още не е решила за мястото, където ще се съхраняват отпадъците за постоянно.

Критици твърдят, че може да отнеме десетилетия за намиране и изграждане на постоянна складова база за съхраняване на отпадъците. Също така твърдят, че трудно може да се калкулират разходите.

Критиците се безпокоят, че обществото ще трябва да плати част от разходите.

Депутатите в германския парламент все още трябва да одобрят проектозакона, който също трябва да бъде проверен от Европейската комисия преди да влезе в сила.